

2. Yrittäjäksi

Olin kouluaikana kerännyt kerrostalomme asukkailta jätepaperia jonka niputin sekä kuskasin paikalliseen kenkäkorjaamoon. Kilosta jätepaperia sain tuolloin 3:- markkaa. 50-luvun puolivälissä perheemme muutti Kuusitie 15:sta Mannerheimintie 81:n. Aloin tuolloin laajentaa paperinkeräysreviiriäni. Muutamien viikkojen välein tein kierroksen lähitaloihin. Pian tulin tutuksi asukkaille ja niin he säästivät jätepaperinsa minulle. Jätepaperin keräyksestä sain hyvän lisän viikkorahoihin. Iltaisin kävin aktiivisesti Meilahden kirkon järjestämissä kerhoilloissa. Siellä mm. minulle annettiin tehtäväksi varojen kerääminen kirkon kristilliselle poikatyölle. Myin erilaisia rintamerkkejä sekä tarroja, joita eri vuodenaikojen – teemojen - sekä vuosien mukaan, oli kristillisen poikatyön nimissä valmistettu. Merkkejä - teemasta riippuen - oli myynnissä joskus pidemminkin aikaa. Yleensä niitä myytiin vuoden lopulla ja alkuvuodesta. Merkkien myynti rimputtelemalla ovikelloja, asunto/asunnolta ei ollut helppoa, mutta järjestelmällisesti oli sekin tehtävä, talo - talolta, asunto - asunnolta.

Yömyöhällä, varsinkin viikonloppuisin kannatti ravintola Tullinpuomin edessä seisoskella. Aina silloin tällöin yhden tai kahden merkin ostajan lisäksi joku hyväntuulinen ”kiho” osti koko arkillisen merkkejä "tarpeisiinsa". Merkkien myyjänä sain kiitosta sekä hyvää palautetta kristillisen poikatyön organisaatiolta. Korvaukseksi hyvästä myynnistä en saanut rahaa, joskus sain tavarapalkintoja, mutta sain tunnustusta. Sain kirkon kerhotoiminnan esimiehiltä 15 vuotiaana oman poikakerhon huolehdittavakseni. Emme me juniorit mitään syvästi hengellistä puuhaa saaneet aikaiseksi, mutta mm. elokuvia ja projektorin pystyin viikoittain kerhoiltoihin lainaamaan. Suomi - USA seura on minulle jäänyt mieluisasti mieleen, sieltä löytyi kaikenlaisia filmejä lainaksi. Katsoimme dokumentteja, kulttuurifilmejä, kuin myös piirrettyjä. Niistä me pojat pidimme ja kerhotoiminta sujuikin ilman ongelmia.

Koulun käynnin ohella minulle riitti puuhaa yllin kyllin. Kotona rakensin Märklin junarataa suuremmaksi ja suuremmaksi. Osat rataan olivat varsin kalliita, mutta pikkuhiljaa sain lisää vetureita ja vaunuja sekä muita radan varusteita. Ulkona touhusin polttomoottorilennokkien kanssa. Olin yhden illan viikosta seurakunnan lennökkikerhossa jossa varsinainen lennokkien rakennustaito opiskeltiin. Suurin lennokki jonka rakensin, oli kaksimoottorinen Mosquito. Tätä konetta en koskaan lennättänyt, vaan sen vuosia myöhemmin myin. Olisi ollut viikkojen suru ja huomattava taloudellinen menetys jos se olisi omien käsien aikaansaannoksena murskaantunut. Olin myös kiinnostunut kaikesta urheilusta, varsinkin hiihto ja jääkiekko olivat sydäntä lähellä olevia harrastuksia. Jääkiekosta on jäänyt mieleeni Töölön Vesa (nykyinen Jokerit) jossa pelasin jääkiekkoa.

Pihamme reunassa sijaitti kaupungin lasten leikkikenttä (on vieläkin) jossa myös kesäisin pelattiin mm, nelistä ja pesäpalloa. Talvella kenttä toimi luistelukenttänä. Lähimetsä ulottui laakson kenttään ja Ruskeasuon puistoalueeseen jossa oli hiihtoladut. Nuorena 13–14 ikäisenä pisin hiihtomatka oli kun hiihdin laakson kentältä Haagan retkeilymajalle neljä kertaa yht. 40 km. Yksi lenkki oli 10 kilometriä ja jokaisesta lenkistä sai leiman sitä varten saamaani korttiin. Näillä korteilla ja saavutetuilla leimojen määrällä haettiin alueen poikaporukan kunnioitusta.

Harrastuksiini tarvitsin rahaa ja niin minun oli myös löydettävä töitä ansaitakseni varat joilla harrastukseni voisit rahoittaa. Aloin 11 vuoden ikäisenä koulun jälkeen - iltpäivisin - kuljettamaan polkupyörällä kukkalähetyksiä pitkin Helsinkiä. Olin sopinut Mannerheimintiellä lähellä Gulf huoltoasemaa sijaitsevan kukkakauppiaan kanssa, että koulun jälkeen otan aina yhteyttä häneen. Varsinkin viikonloppujen lähestyessä kuin myös usein maanantaisin oli kukkakauppialla useita paketteja vietäväksi. Näistä lähetin tehtävistä sai huomattavasti paremman ansion kuin jätepaperia keräämällä. Joulun alusaika olikin sitten aivan oma juttunsa. Kiireisimpään aikaan joulun tienoilla

sain isältäni apua. Hän Saabillaan kuljetti minua, auton takapenkki paketteja täynnä, osoitteesta toiseen. Hyvin yhteistyömme sujui ja jostain isäni sai tämänkin ajan otettua vaikka muuten hänen työpäivänsä olivat hyvin täysipäiväisiä. Isäni ei näistä kuljetuksista koskaan omia kulujaan minulta pyytänyt. Kaikki oli pyyteetöntä apua. Isäni ja Äitini avun olen monessa vaikeassa paikassa saanut syvästi tuntea, niin taloudellisena tukena kuin muunakin apuna, lapsena ja varttuneempanakin. Ennen kaikkea olen aina kokenut kodin - rauhan ja rakkauden - turvasatamana. Isäni ja Äitini yhteiselon harmonia on luonut kotiini syvän rauhan tunteen. Isäni uskoon tuleminen keski-ikässä on ollut omiaan synnyttämään vanhempieni kotiin lämminhenkisen ja ymmärtävän ilmapiirin.

Isäni on syntynyt 1.7. ja saanut nimekseen samalle päivälle osuneen nimipäivän Aaro. Isäni isä oli rautavaaran kanttori ja nimen antaminen on varmasti ollut hänelle kovin helppoa. Kun tutkin nimipäiväsanoja, panin merkille selityksen Aaro nimen raamatulliselle yhteydelle. Aaron kutsuttiin Mooseksen työtoveriksi siksi, että Mooseksella oli "hidas puhe ja kankea kieli" ja Aaron oli puhetaiteinen. Puhetaiteoon ei kuulunut vain se, että osaa ja uskaltaa avata suunsa. Yhtä tärkeää on ymmärtää mitä ja milloin puhuu. Isäni on aina pitänyt meille ruokarukouksen, sekä kunnioittanut pyhän tai raamatullisten juhlapyhien merkitystä. Lisäksi hänellä on voimakas tarve kytkeä raamatun opit ja jumalan sana kaikkeen arkiseenkin keskusteluun. Isäni on saanut nimensä miehen mukaan.

Kesät edelleen kuten aiemminkin olin Särkisalossa isovanhempieni apuna, mutta 13 vuoden iästä lähtien olin myös heinäaikaan viikon tai kaksi töissä enoni Ryyনারin maatilalla taatilassa, lähellä Paimiota. Eräänä keväänä - lienen ollut 14:sta ikäinen - sain tehtäväkseni levittää lantaa takapellolle. Homma oli simppeleä puuhaa. Lannan lapioin kärryyn jonka jälkeen hevonen hinasi kärryyn pellolle jossa sen kippasin kasaksi pellolle. Olin puuhastellut muutaman päivän tämän tehtävän kanssa, kunnes sattui ikävä onnettomuus. Ryyনারin Tamma hevosella oli kiima aika ja se pitkällä häntäsudillaan viskoi virtsaa ympäriinsä. Siitä ei takapuolen kohdalla vajaan metrin päässä istuessani kärryyn reunalla millään päässyt eroon. Yritin vähän saappaalla ojentaen suojautua, ettei sen suti ihan naamalle tulisi, niin siitäkö tamma hermostui. Se antoi yhteislähdön kummallakin takaraajalla minua kohti. Kaviot osuivat - onnekseni - ensi potkaisulla kärryyn reunaan. Minä sääntäsin selkää edellä takanani olevaan paskakuormaan, ja potkuja tuli solkenaan. Tamman perä oli enemmän ilmassa kuin fysiikan kirjoista tunnettujen painovoima lakien mukaan oli mahdollista. Yhdessä tuokiassa tamman vasen takajalka oli aisan väärällä puolella, muutama yhteispotku vielä kunnes tamma horjahti ja kellahti nurin. Vasen aisa kulki nyt jalkojen välistä mahan reunaan pitkin valjaisiin, mikä piti hevosen tiukasti pihdeissään. Vain hetken katseltuani tammaa ymmärsin, että meidän tulevaisuutemme yhteistyötä ajatellen oli juuri päättynyt - ikiajoiksi. Tamma tulisi minut aina muistamaan, eivätkä sen muistot tule olemaan yhteistyöllemme suosiolliset. Olin lähes yltä päältä paskassa ja hevonen maassa. Meno oli sellaista, että se kävi miehille luonteelleni enkä hevosen irrottamispuuhiin ryhtynyt. En vakavasti edes harkinnut, hain enoni avuksi. Rauhoittaen sekä tyyntytellen hevostaan hän ryhtyi valjaiden irrottamiseen. Minä pelkäsin tammaa ja sainkin ohjeen poistua paikalta. Enoni sai aisat irti valjaista, kiskottuaan aisan pois hevosen alta, oli hevosen noussut pystyyn ja viety talliin. Minä annoin oman kertomukseni asiasta pirtissä. Vuosien varrella sain kuulla, ettei hevonen tuota järkytyksestään koskaan täysin selvinnyt. Hevosesta oli pysyvästi tullut hermostuneempi ja arvaamattomampi. Minä siirryin aivan muun tyyppisiin tehtäviin, klapikasalle, vihannesmaan kasteluun ym. En enää tulevaisuudessakaan hoitanut biologisia lannoitus tehtäviä. Tapahtuma painoi mieltäni kauan ja egoni sai vakavan kolhun. Enoni ei myöskään tätä episodista koskaan unohtanut, vaikka siitä ei tapahtuman jälkeen puhuttukaan. Myöhemminä kesinä - kun määrättiin - tein traktorilla raskaammat pelto työt. Aika oli suuntaamassa minun toimiani muualle, olin tulossa siihen ikään jossa mopo ja myöhemmin moottoripyörä olivat tärkeämpiä kuin huonosti palkatut maataloustyöt "taksvärkit" sukulaississa.

Viisitoistavuotiaana v.1961 heti keväällä koulujen päättymisen aikaan sain mahdollisuuden vaihtaa Märklin veturit, vaunut sekä radat rakennuksineen käytettyyn mopoon. Kaupan tein vastapäätä Mannerheimintie 81:tä sijaitsevaa kerrostaloamme olevassa pyöräliikkeessä, jossa oli myös mopoja myynnissä. Koulun päätyttyä keväällä heti ensimmäisenä viikonloppuna päätin ajaa mopolla vanhempieni mökille Antsgokiin. Se sijaitsi Pohjan pitäjässä lähellä Fiskarsia. Matkan aikana vanhempani ohittivat minut vanhalla Turuntiellä, samalla tiedustellen minulta olosuhteita. Tulin mökille vasta pari tuntia heitä myöhemmin. Panin matkalla merkille, ettei mopo ole tehty niin pitkille matkoille. Sen moottori ylikuumentee kun sillä ajellaan kaasua pohjassa pitkiä matkoja. Rauhallisesti ajellen mopo kesti hyvin matkan rasiituksen. Kesän aikana kuljin sillä kaikki sukulaismatkat ympäri maakuntaa. Ajoin Fiskarsin ja Perniön kautta Särkisaloon, kävin Vesterviikissä. Ajoin Särkisalosta Paimioon – Taatilaan Ryyনারin luo ja sieltä mökillämme jne. Mopon huollot tein itse. Huolehdin hyvin siitä, että polttoaineen öljyseos on mieluummin vähän suurempi kuin liian pieni. Kesä meni nopeammin kuin koskaan ennen. Mopon selässä oli mukava matkustaa ja tutustua ympäristöön. Rauhallista matkantekoa mopokyyti oli ja vaatikin oikean suhtautumisen matkan vaatimaan aikaan. Onnettomuusiakaan ei tapahtunut.

Mökkimme sijaitsi kauniilla paikalla järven rannalla. Olin ollut mökillämme muutaman kerran jo aiemmin ja myös vähäisessä määrin auttanut rakennustöissä. Vanhempani olivat ostaneet tontin juuri – ennen 60 luvun vaihdetta ja vuonna 61 kesällä hommaa oli vaikka kuinka paljon. Äitini hoiti puutarhaa, josta muodostui tulevien vuosikymmenien aikana monipuolinen vihannesaitta. Puutarha olisi milloin vain kelvannut esimerkiksi kenelle tahansa asiantuntijalle. Sieltä löytyi kaikki tunnetut vihannekset joita elonkorjuu aikaan useilla tavoilla säilöttiin. Mehuja äiti valmisti talven varalle eivätkä ne koskaan päässeet loppumaan. Yhä 2000 luvullakin äidin jo saavuttaessa 80 vuoden iän olemme saaneet nauttia hänen säilykkeistään ja mehuistaan. Mökin puutarha oli aarreaitta joka ei syntynyt hetkessä eikä ilman kovaa työtä. Äitini myönsi usein mökin olevan - kaikesta hyvästä huolimatta - "pakkotyölaitos". Näin oli koska äitini saama geeniperintö aiheutti tarpeen tehdä aina jotain. Hän usein myönsi, varsinkin kun häneltä kysyi tarvetta lepäämiseen, ettei hän voi olla tekemättä mitään. Televisiota katsellessa äitini on kutonut satoja toinen toista hienompaa villapuseroa. Näitä puseroita ovat saaneet niin "me lapset", lasten lapset, kuin myös lukuisat tuttavat. Neulominen ei jäänyt yksin puseroiden tekemiseen vaan hän on kutonut kaikkia mahdollisia tuotteita mitä kuvitella saattaa. Tekeminen, työ ja puuhastelu ovat äitini geneeissä. Puuhastelu oli siis omaehtoista pakenemista saamattomuudesta ja kyvyttömyyden pelosta, - pakenemista luomiseen. Isäni oli asenteeltaan samanlainen, lisäksi hän imeytyi mukaan äidin voimakkaan persoonan synnyttämään ahertamiseen.

Oliko kummankin vanhempani uupumaton puurtaminen geneeissä osasyynä minulle ja siskolleni langenneeseen työnarkomaniaan. Näin uskallan sanoa - opittuani tuntemaan itseni. Siskoni Mirja (Anu) joka haluaa hänestä käytettävän toisen ristimänimensä mukaan nimeä Anu (Anneli) on ututtera omilla jaloillaan seisova tahto nainen. Sosiaalinen luonne on siskonikin, vaikka hän ei koskaan ole ollut erityisen kiinnostunut sukulaisuuksien hyvästä ylläpidosta. Siskoni vietti lapsuusvuosien kesät pääsääntöisesti mökillämme, minun ollessa Särkisalossa tai muualla sukulaisten töissä.

Kuusitoistavuotiaana heti keväällä - isäni avustuksella ostimme minulle moottoripyörän. Mopon annoimme osasuorituksena kaupasta. MZ 175 oli minun pitkään ihastelema pyörä. Sen käynti ääni oli pehmeämpi kuin muiden moottoripyörien ja moottori kuin myös runko oli kauttaaltaan enemmän suojattu kuin kilpailevien merkkien. Keväällä v.1962, koulun päätyttyä matkasin omalla moottoripyörällä Antsgokiin. Olihan se ihanaa aikaa, pyörä kulki kauniisti kuin juna, kaartaan kurveissa tasaisesti, pehmeästi kuin pumpulin päällä, mopolla ajellessani en olisi voinut kuvitella kuinka suuri ero on moottoripyörän ja mopon välillä. Elin nuoruuteni onnellisinta aikaa.

Moottoripyörä ja maaseudun hiekkaiset mutkaiset tiet veivät lukuisiin kohteisiin, mökille tai sukulaisiin luoden minulle oman turvaverkon jota halusin pitää yllä. Moottorin pehmeä käynti loi kuvan rauhallisesta kiittäjästä josta tarpeen tullen löytyi kymmenien hevosten voima. Moottoripyörää kiillotellessa ja huoltaessa tuppasi kaikki muu unohtumaan, mutta aika ajoin oli myös tunnustettava tosiasiat. Oli myös tehtävä töitä, että pystyisin huolehtimaan syntyneistä velvollisuuksista sekä sitoumuksista. Maailma oli pysyvästi avautunut mielessäni aivan uudella tavalla, erilaisena kuin aiemmin. Olin kiinnostunut muiden nuorten tekemisistä sekä ympäristöstäni. Osallistuin 16 vuotiaana ensimmäistä kertaa nuorten kokoontumiseen Särkisaloon Meripirtin kioskillä. Enhän minä Särkisalosta tuntenut muita kuin Holmin veljekset, heistä parhaiten ikäiseni Simon ja Samulin jotka olivatkin paikalla. Olin kuitenkin vain kesävieras enkä paikkakuntalainen ja siksi tuollainen "nuohoaminen" kioskin nurkissa ei minulle avautunut. Kahteen korkeintaan kolmeen kertaan jäi kesän aikana kioskillä lorvailu. Tärkeintä olikin päästä ajamaan moottoripyörällä joka seisoj mantereen puolella. Moottoripyörällä ajo kioskille ja takaisin rantaan vei vajaan vartin, se oli aika jonka kykenin helposti käyttämään ilman, että Marjasaassa olisi jouduttu iltatoimia viivästyttämään. Kioskilta sain myös noudettua jäätelön tai makeisia ja tällainen itsemääräämisoikeus oli myös varsin kiehtovaa.

Tuli syksy, koulu ja lähetin hommat. Olin minä onneni kukkuloilla saadessani kuskata kukkapaketteja uudella pyörällä pitkin kaupunkia. Omanarvon tuntee myös lähialueen poikien osalta sai huomattavan lisän saatua oikean moottoripyörän. Kokemukseni myös moottoripyörällä ajamisesta kasvoivat niin, että päätin seuraavana keväänä 1973 osallistua Päijänteen ympäriajoon. Minulla syntyi myös tarve päästä oikeisiin töihin, en halunnut jatkaa ammattikoulussa. Mielestäni minua pidettiin väärällä koulutuslinjalla. En halunnut olla puupuolella vaan teknillisemmällä linjalla. Kun minä en yli puolentoista vuoden opiskelun aikana saanut linjaa vaihdettua päätin lopettaa ja mennä töihin.

1963 olin juuri täyttänyt 17 vuotta ja hankkinut uuden Jawa 250 kuutioisen g-rossipyörän. Riisuin siitä kaiken tarpeettoman sekä suojasin ilmanotto aukon roisketiiviiksi. Oli valmis ajamaan Päijänteen ympäri. Olin Weilin & Göösiltä saanut vapaata ja pienen lainan voidakseni rahoittaa kilpailuni. Kilpailu sujui varsin hyvin aamu tunneille saakka jolloin väsyin tappelemaan kytkinongelmieni kanssa jotka johtivat vaihteen käyttö ongelmiin. Keskeytin ja palasin aamupäivällä seuraavana päivänä maalipaikalle, lyötynä.

Kesä 1963 ei ollut enää entisenlaisensa. Työni johti pienentyneeseen kesälomaan, vain viikonloput toivat oleellista piristystä arkiseen aherrukseen. Olin mökillämme aina kun ehdin ja Särkisalossa vietin varsinaisen lomani. Saassa minun oli selvästi vaikeampi pysyä pitkiä aikoja. Olin kasvamassa ulos lapsuuteni ympyröistä sekä olosuhteista.

Syyskuussa 17 pv 1963 oli muuttava elämäni enemmän kuin mikään aiempi tapahtuma. Olin erään kaverini kanssa matkalla Hesperian elokuvateatteriin. Elokuvateatteri oli rakennettu entinen "hevostalli" Mannerheimintiellä heti Hesperiankadun jälkeen kaupungin puistoa vastapäätä. Olimme usein tuossa teatterissa katsomassa vanhoja elokuvia. Hesperian elokuva liput olivat kaupungin halvimmat ja maksoivat ainoastaan markka ja kymmenen penniä. Teimme matkan minun Jawallani. Ajoin Nordensjöldinkadun suunasta kohti Mannerheimintietä, kun Töölönkatua pitkin kaupungin suunasta tuli kaupungin linja-auto. Olin tulossa ilmeisen reippaasti tuohon risteykseen huomaamatta oikealta tulevaa bussia. Huomattuani bussin pyrin kääntämään sen tulosuuntaan kuitenkin sillä seurauksella, että ajauduin bussin kylkeen. Kylkeä pitkin edetessäni perää kohti törmäsi polveni kohtuullisella nopeudella takimmaisena lokasuojan terävään reunaan joka halkaisi polvilumpioni sekä reisiluun kuin kirveellä lyötynä. Siihen toppasi matkan teko, tai ainakin viivästytti. Pyysin kuitenkin varmuuden vuoksi kaveriani sairaalaan odottamaan jos ehtisimme seuraavaan näytökseen.

Heräsin sairaalassa seuraavana päivänä. Hoitaja jonka syystä voi sanoa olleen nuori ja kaunis puristeli varpaitani jotka näkyivät juuri koko jalan ulottuvan kipsin päädystä, tunto oli tallella. Sain myöhemmin kuulla, että leikkauksen lääkärin ja isäni välillä oli käyty keskustelu jalan amputoisesta. Isäni oli kuitenkin taivuttanut lääkärin koettamaan jos jalasta kuitenkin saataisiin vielä jonkinlainen raaja hyvällä operoinnilla. Kuukausi kului Töölön sairaalassa ennen kuin pääsin kotia. Useamman kuukauden, noin puoli vuotta, kuljin keppien varassa. Jalka ei kestänyt pienintäkään kosketusta maahan. Hyvä yleiskuntoni sekä varsin vahvat hartiavoimani ja käsivoimani edesauttoivat liikkumistani. Hyvä yleiskuntoni eritoten oli tärkeässä osassa kuntoutumiseeni. Kipsi uusittiin muutaman kerran kuukausien varrella ja silloin pääsin rapsuttamaan pahasti kutiavaa ja kuihtuvaa jalkaani. Olin myös saanut ompelupuikon äidiltäni jonka avulla pääsin reittä pitkin kipsin alle rapsuttamaan, tästä oli paljon apua. Kipsin poistamisen jälkeen alkoi fyysinen kuntoutus fysioterapeutilla. Tämä oli raskasta ja varsin ikävää puuhaa. Jalka oli kuin kuihtunut koivuhalko. Liikerata tapahtui ainoastaan lonkasta, polvi ei hoitanut minkäänlaista virkaa. Fysioterapeutti väänsi säärestä, kun istuin pöydällä noin metrin korkeudella. Minä väänsin vastaan ja näin kuin toimimme, saimme lihaksia toimimaan pikku hiljaa. Etenimme näin päivä toisensa perään. Hiljakseen saimme pientä liikettä aikaan polvessa, muutamia asteita lisää viikoittain säären ja reiden väliseen liikkeeseen. Terapeutti oli epäilemättä kovia kokenut armeijan sairaanhoitaja/ ent. Lotta eikä hän osannut motivoida minua, paremminkin hän osasi käskytyksellään viedä vähimmänsä motivoimisen pois asiallisesta fysioterapiasta. Jalkaa olisi pitänyt ahkerammin harjoittaa, olisi pitänyt keksiä mielekkäämpiä keinoja liikeradan lisäämiseksi. Tein, - tai oli ainoastaan raajan alas ja ylös liikettä, sekä vastaan vääntämistä joka oli hyvin kuluttavaa, eihän se nuoren ihmisen sielunelämään sopinut. Terapeutti oli luunkova ikänainen jonka huumorintaju oli samaa tasoa kuin Ryynarin tamma hevosen silloin kun se makasi aisojen välissä maassa kenollaan. Epäilen oliko tämä ikänainen päästänyt ketään aisojensa väliin mikä olisi saattanut laukaista liian jännityksen mielestä pois ja pehmentänyt suhtautumista kanssaihmissiin. Silloin en näiden asioiden sisällöstä ymmärtänyt, mutta jos olisin, niin olisin hänelle asiasta maininnut. Yhteistyömme ei tuonut kummallekaan hyvää arvosanaa ja minun vasen jalkani liikkuu tänäkin päivänä vaatimattomat 40 astetta. Jalka on myös aika ajoin varsin kipeä ja haittaa myös usein nukkumista. Harjoitan jalkaa tietoisesti, mikä onkin mahdollistanut kohtuullisen hyvän liikkumisen ilman apuvälineitä. Käyn yhä kerran vuodessa, viikon ajan, laskemassa hiihtomäkeä lasteni kanssa. Tämän tyyppinen urheilu treenaa jalkaa, sitä voimistaen sekä rasittaen ja myös väkisin koettelee liikeradan ääriarvoja.

Olin sairastanut jalkaa yli puolen vuoden ajan. Moottoripyörä oli mennyt lunastukseen ja vapaaehtoinen vakuutus mahdollisti kohtuullisen talouden. Olin myös sairasloman päätteeksi täyttänyt 18 vuotta oli siis aika hankkia henkilöautokortti. Vakuutus rahoilla ostin "luiskaperä" Peugeotin joka oli hyväkuntoinen, varsinkin moottori toimi moitteettomasti. Samoihin aikoihin muutimme myös kaupungista pois Espooseen, Tapiolan ja Niittykummun väliseen maastoon, Tontunmäkeen, missä vanhempani asuvat edelleen. Aloitin työt pienessä muovituotetehtaassa Plexiplast:ssa joka sijaitsi Suvisaassa. Olin myös aloittanut yhdessä paikkakunnan poikien kanssa bändi toiminnan. "Soitin" itse rumpuja jos sitä nyt voi soittamiseksi kuvailla, mutta keikallakin käyntiin ja olihan alassa jotain kiinnostavaa puuhaa. Kävin suvisaassa töissä ja toisaalla vapaa-aikanani tutustuin bänditoimintaan kuin myös viihdealaan. Palkkarahoilla ostin Volkswagen transporterin ja aloin kускаamaan keikkabändejä viikonloppuisin ympäri suomea. Sain tästä lisä tuloa ja varsin hyvää kokemusta viihdealan peruskuvioista. Ei kestänyt ihan kahta vuotta kun lopetin urani Plexiplast Oy: palveluksessa ja perustin oman keikkamuusikkojen palveluja myyvän viihdetoimiston. Samaan aikaan myös autokantani kasvoi ja useat orkesterit vuokrasivat minulta keikka-auton ja peräkärryn. Aloin seuraavana vuonna 1976 myös paikallisen yhdistyksen nimissä pitämään lauantaitsesseja Tammisaassa, Hangossa, sekä vuonna 1978 Lohjalla. Lohjan lavalla

tanssittiin myös keskiviikkoisin ja sunnuntaisin. Tässä riittikin puuhaa kokopäiväisesti pienelle porukalle. Muutaman vuoden harjoitettuani viihdepromoottorin ja keikka managerin tehtäviä opin kokemuksistani, etteivät keikkasopimukset olleet useinkaan tehty pidettäväksi vaan ne olivat, ennemminkin, ainoastaan ohjeellisia. Sain pisimmillään viikonlopuksi vuokraamaani autoa peräkärriyneen etsiä 3 viikkoa ympäri Suomea - syitä oli monia. Milloin orkesteri sovituista keikoista huolimatta olikin hyvän sään myötä lähtenyt kesälomille. Milloin solisti oli vaihtanut toiseen orkesteriin tai ottanut eron muusta syystä. Show'ta oli yli omien tarpeiden ja jokainen päivä toi mukanaan uusia ohjelmanumeroita. Viihdealalla nauru ja helpot ratkaisut olivat aina pinnassa, herkästi jätettiin harkitsematta muille siirtyvien seurauksien merkitys. Auto kun oli luistellut risteysen yli metsään, niin sinne se oli jätetty kun keikkamatkaa oli jatkettu uudella kulkuneuvolla. Milloin mistäkin niitä piti noutaa ja kustannukset jäi takuuvarmasti vuokraajalle. Autoja kolhittiin, tekniikkaa rikottiin tai ajettiin romuksi.

Olin sopinut Malmilla sijaitsevan Mayerin korjaamon kanssa asiallisesta toimintatavasta. Pääsääntöisesti pyrimme siihen, että Kasko-vakuutuksen kertakaikkinen korvaus riitti korjaamon kuluihin auton korjaamiseksi. Kevät talvella -70 olin taas Mayerin kanssa malmilla juttusilla. Katri-Helenan orkesteri oli matkallaan Köyliön suuntaan - kovan liukkauden johdosta - ajautunut risteyksessä yli -ojaan ja Chevrolet Impala oli saanut melkoisen pusun. Ei se ollut tuolle autolle ensimmäinen kerta kun sen runkoa vedettiin suoraksi. Jutustelimme siinä Mayerin kanssa elämän kurjuudesta ja kummallakin meillä oli mielessä alan vaihtaminen. Rupattelun virrassa esille tupsahti hänen veljensä Vadimin kehittämä vesisuodatin idea. Innostuneesti hän kehui, ettei muuta tarvitse kuin keksiä jotain uutta niin pääsisi leveämmän leivän ääreen. Vadim oli ammattikoulun opettaja auto-puolella. Teknillisesti varsin osaava Vadim Mayer oli hakemassa rahoittajaa vesisuodattimen valmistamiseksi teollisesti. Kiinnostuin asiasta ja pyysin Mayeria järjestämään tapaamisen veljensä kanssa, vaikka hänen autokorjaamolleen.

Muutaman viikon kuluttua tapasimme Malmilla autokorjaamon suojissa. Levittelimme piirustuksia korjatun Impalan konepellillä ja ryhdyimme suunnittelemaan tuotanto koneiston laajuutta ym. Vadim Mayer tunsu tarpeet varsin hyvin. Hän oli hyvin yksityiskohtaisesti tutustunut tuotantoteknologiaan ja valmistusolosuhteiden tarpeeseen. Markkinoinnista, tai myynnistä - puhumattakaan kysynnästä - hänellä ei ollut muuta kuin oma vahva uskonsa, tietoa ei ollut. Olin heti ymmärtänyt, että Vadimilla oli varmasti myös ongelmia synnyttää tarvittavia henkilösuhteita. Vadim suhtautui luonnostaan - ylimielisesti ympäristöönsä, hän antoi nopeasti kuvan omien tietojensa yliveritaisuudesta. Vadim oli synnynäinen opettaja jonka ei tarvinnut ansaita auktoriteettisuuttaan, hänelle se oli tullut syntymälahjaksi. Vadim ei pitänyt missään olosuhteissa vakkaansa piilossa vaan sen hän esitteli kaikille heti, ei hän siihen odottanut tilaisuutta. Opettajan oikeuksiin kuului olla äänessä ikään kuin muiden päällikkönä. Vadim Mayer:sta tuli perustettavan yhtiömme pääjohtaja tämä oli hänen ehdoton vaatimuksensa. Perustimme yhtiön jonka nimeksi hyväksyttiin rekisteriviranomaisten toimesta Finn-Mayrei. Nimen keksi Matti Viherjuuri, hänellä oli mainostoimisto aivan Helsingin keskustassa. Olin neuvotellut Viherjuuren kanssa vesisuodattimen markkinointiin liittyvistä kysymyksistä ja samalla hän oli tullut pohtineeksi firman nimeä. Olin tuolloin kihloissa tulevan vaimoni Marjan kanssa ja nimi sopi kaikista näkökohdista hyvin tulevalle muovitehtaalle.

Olin kehittynyt toisin sanoen ikään kuin kasvanut yrittäjäksi. Olin aloittanut työskentelyn maaseudulla, luontaistalouden vaativasta ympäristöstä. Sekä tutustunut luontaistalouden edellyttämään omaehtoiseen vaatimukseen, tehdä ensisijaisesti työ valmiiksi, uudelleen ja uudelleen, kaikissa olosuhteissa. Saada tehtävä -työ suoritettua loppuun ja aloittaa uusi tehtävä. Koulu ja sen rinnalla tehdyt työt olivat täyttäneet lapsuuteni päivät, viikot ja kuukaudet. Töihin siirtyminen ja nopeasti oman viihdealaan liittyvän liiketoiminnan aloittaminen ei jättänyt vapaa-aikaa. Olin nyt 24 vuotias, lapsuus oli koulun käynnin ohessa -työtä tehdessä ikään kuin jäänyt elämättä. Oliko elämäni lapsuus omanlaiseni valinta vai olosuhteisiin kiinteästi liimautunut

kokonaisuus on jäänyt minua askarruttamaan. Lasten leikit jäivät osin kokematta ja jäin kaipaamaan kaveriryhmään kuuluvaa ystävyyttä, siihen liittyvää kasvamista, kehittymistä ja sosiaalisuutta.

Nyt oli eteeni tullut mahdollisuus ottaa vastuu teollisen toiminnan mukanaan tuomasta laajasta kokonaisuudesta. Oli aika ryhtyä pitkän aikavälin suunnitteluun ja siitä sovellettuun lyhyen aikavälin toteuttamiseen. Oli ryhdyttävä tarkkaan resurssien ja toimintatapojen yhteen muokkaamiseen. Oli aika opiskella yrittämisen tiedot ja taidot Suomalaisessa yrittäjäkielteisessä ympäristössä jossa yrittäjien perusoikeuksia usein yhteiskunnan tasolta loukattiin. Elimme 70 - luvun vaihteessa aikaa jossa idän bilateraaliset sopimukset ja valtion yrittäjyyttä ohjailevat toimet olivat arkipäivää. Pienyrittäjän piti olla mahdollisimman näkymätön jos aikoi saada "oikeudenmukaiset" työskentelyolosuhteet. Rahoituksesta oli vastattava henkilökohtaisesti sekä hyväksyttävä vastuiden osalta ulkopuolisten sanelemia toimintatapoja. Nuoren Suomen suuret teolliset hankkeet yhdessä voimakkaan rakennustuotannon kanssa nielivät pankkilaitoksen rajalliset resurssit.